

University of Groningen

Een experimenteel-kritisch onderzoek over de oedeemtheorie van Eppinger

Crevelde, Simon van

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1922

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Crevelde, S. V. (1922). *Een experimenteel-kritisch onderzoek over de oedeemtheorie van Eppinger*. Van Creveveld.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

HOOFDSTUK VIII.

ALGEMEENE SAMENVATTING EN CONCLUSIES.

Het eindoordeel, dat ik op grond van de uitkomsten der in de voorgaande hoofdstukken beschreven proeven en hieraan vastgeknoopte beschouwingen, over de verschillende opvattingen van Eppinger over ontstaan en verdwijnen van oedeem, meen te kunnen uitspreken, laat zich aldus samenvatten:

A. Wat betreft DE PERMEABILITEIT DER CAPILLAI-MEMBRAAN VOOR SERUMEIWIT ONDER NORMALE OMSTANDIGHEDEN EN BIJ OEDEEM:

Eppinger had aangenomen, dat de normale capillairmembraan niet of slechts in geringe mate voor eiwit permeabel is en dat wat dit betreft, glomerulismembraan en capillairmembraan in de rest van het lichaam, op één lijn te stellen waren. Wij concludeerden, dat de capillairmembraan normaal *wel* permeabel voor serumeiwit is en dat deze permeabiliteit reeds onder normale omstandigheden kwantitatief kan varieeren. Voor de glomerulismembraan werd het bestaan van een normale permeabiliteit voor serum-eiwit in het midden gelaten.

Bij oedeem zou volgens Eppinger een vloeistof met een belangrijk hooger eiwitgehalte dan normaal door de capillairmembraan doorgelaten worden. Deze opvatting konden wij in het experiment *niet* bevestigen. Het bleek ons, dat waterretentie kan optreden zonder dat hierbij van een abnormale permeabiliteit der capillairmembraan in den zin der hypothese van Eppinger, gesproken kan worden. En in gevallen dat geringe aanwijzingen voor het bestaan van

zulk een verhooging bij oedeem wel gevonden werden, kon hierin niet de primaire oorzaak voor het ontstaan van oedeem, zooals E p p i n g e r zich dit had gedacht, worden gezocht. (zie sub. B.)

B. Wat betreft DE VERHOOGING VAN HET EIWITGEHALTE DER WEEFSELVLOEISTOF ALS OORZAAK VAN HET OEDEEM :

In de verhooging van het eiwitgehalte der weefselvloeistof, zou volgens E p p i n g e r de primaire oorzaak voor het ontstaan van oedeem gezocht moeten worden. Het te veel uitgetreden eiwit zou door binding van water en zouten (NaCl) oedeem doen ontstaan. Ook deze opvatting konden wij door het experiment *niet* bevestigd krijgen. De kunstmatige verhooging van het eiwitgehalte der weefselvloeistof, leidde niet tot het optreden van oedeem. Dit was evenmin het geval indien daarnaast ook het NaCl-gehalte der weefselvloeistof werd verhoogd, dus alle factoren, gunstig voor het optreden van oedeem te noemen, geacht konden worden aanwezig te zijn.

C. Wat betreft HET VERBAND TUSSCHEN SCHILDKLIER EN INTERCELLULAIRE EIWITSPLITSING.

E p p i n g e r had een innig verband gezocht tusschen oedeemdispositie en schildklierfunctie en dit verklaard door aan te nemen, dat de schildklier de splitsing van het intercellulair gelegen eiwit beïnvloedt.

Wij kwamen op grond van de uitkomsten onzer proeven echter tot de conclusie, dat de schildklier de splitsing van het intercellulair gelegen eiwit *niet* beïnvloedt. De verklaring, die E p p i n g e r voor het therapeutisch effect van schildkliertoediening bij oedeem gegeven had (n.l. een versterking van de splitsing van het intercellulair gelegen eiwit) meenden we dan ook te moeten afwijzen.

Ter verklaring van het effect van de schildklier op water- en zoutuitscheiding onder normale omstandigheden en bij oedeem, meenen wij, op grond van eigen experimenten o.m. in aanmerking te mogen laten komen :

- a. een renaal aangrijpingspunt van het schildklierhormon.

b. de verhoogde uitscheiding van eiwitafbraakproducten en zouten die schildkliertoediening bewerkt.

En wat het direct verband met de eiwitstofwisseling betreft, meenen wij, op grond van de waarneming van een geval van alkaptonurie na schildkliertoediening, te mogen wijzen op de mogelijkheid, dat het door de schildkliertoediening komt tot de verhoogde productie van proteinogene aminen, die een sterke werking uitoefenen op het circulatie-apparaat, de eiwitstofwisseling en de diurese.